

Aan de directeuren van:
-de penitentiaire inrichtingen;
-de rijks forensisch psychiatrische Centra;
-de rijks justitiële jeugdinrichting;
-de landelijke diensten;

circulaire

Gedetineerden Recherche Informatie Punt
(GRIP)

In mijn circulaire van 28 juni 2002, kenmerk 5172795/02/DJI, informeerde ik u over het Gedetineerden Recherche Informatie Punt (GRIP).

In verband met de intensivering van de informatie-uitwisseling tussen de DJI en het GRIP en vanwege wijzigingen in de organisatiestructuur en in de wet- en regelgeving, bestaat aanleiding om de GRIP-circulaire over - thans - de samenwerking tussen de DJI en de Nationale Politie (NP) en het Openbaar Ministerie (OM) te actualiseren.

1. Algemene doelstelling GRIP

Het GRIP is een team binnen de Dienst Landelijke Informatieorganisatie van de Landelijke Eenheid van de Nationale Politie. Het GRIP werkt onder gezag van het OM. Het doel van het GRIP is het optimaliseren van de samenwerking tussen het OM, de politie en de DJI door het verbeteren en kanaliseren van de informatie-uitwisseling in het kader van de handhaving van orde en veiligheid in de onder de DJI ressorterende inrichtingen en de Dienst Vervoer en Ondersteuning, waaronder mede wordt begrepen het tegengaan van gevaar voor vlucht, en het bevorderen van de voorkoming of opsporing van strafbare feiten. Dit vormt de kern van het samenwerkingsverband. Voorts vervult het GRIP een rol in het ondersteunen van het integriteitsbeleid van de DJI.

Het GRIP fungeert als centraal informatieknooppunt tussen OM, politie en de DJI, en verwerft op die manier inzicht in de achtergrond van de doelgroep van met name de gedetineerden met een vlucht- en maatschappelijk risico en de gedetineerden die hun crimineel handelen tijdens detentie voortzetten. Dit inzicht kan bevorderen dat tijdig passende toezichts- of ordemaatregelen worden genomen door de directeur van de inrichting. Dit inzicht vormt ook de basis voor de politie en het openbaar ministerie om strafbare feiten tijdens detentie te voorkomen en op te sporen.

Het GRIP verricht voor de politie, het OM, de DJI en de daaronder ressorterende inrichtingen en diensten taken als het coördineren van (criminele) inlichtingen, het opstellen van GRIP-rapporten en het op basis daarvan uitbrengen van adviezen en (het meewerken aan) het monitoren van bepaalde gedetineerden¹. Daarbij is het uitwisselen van informatie ten behoeve van veilig en flexibel transport van justitiabelen inbegrepen.

¹ Waar in deze circulaire van gedetineerden wordt gesproken, worden daarmee steeds ook tbs-gestelden dan wel anderszins verpleegden en jeugdigen bedoeld.

Directie
Bestuursondersteuning
Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Contactpersoon
J.A.M. de Jong

T 06 202 99 66 2

Datum
13 april 2016

Ons kenmerk
752442

Archiefcode
1

Bijzonderheden
Vervangt circulaire
nr. 5172795/02/DJI
van 28 juni 2002

Aard circulaire
Bekendmaking van beleid

Juridische achtergrond
Wet en besluit politiegegevens

2. Samenwerking DJI en GRIP

Algemeen

Informatie over (beraamde) detentie verstorende activiteiten (zoals ontvluchting, omkoping, opstand, gijzeling, voortgezet crimineel handelen en liquidatie), dan wel over (andere) criminele activiteiten, worden doorgaans bekend vanuit bronnen in de vrije samenleving of vanuit bronnen in de directe omgeving van de betreffende gedetineerde (medegedetineerden en/of personeel van de inrichting). Dergelijke informatie wordt ook bekend als resultaat van het uitoefenen van controlebevoegdheden door de directeur van de inrichting, zoals het monitoren van gedetineerden, controle op correspondentie en telefoongesprekken en contactcontrole.

Het GRIP kan met betrekking tot de resultaten van deze controles een GRIP-rapport uitbrengen, eventueel vergezeld van een advies.

Verstrekken van informatie door DJI aan het GRIP

Informatie over (beraamde) detentieverstorende activiteiten (zoals ontvluchting, omkoping, opstand, gijzeling, voortgezet crimineel handelen en liquidatie) danwel over (andere) criminele activiteiten, wordt in alle gevallen aangeleverd bij het GRIP, zodat deze verder kan worden onderzocht en, waar nodig, binnen de politie kan worden gedeeld.

Bij het verstrekken van informatie aan het GRIP zijn diverse zaken van belang. Ik benoem de volgende:

- de inschatting van de intrinsieke waarde van binnengekomen informatie (betrouwbaarheid van de informatieverstrekker en actualiteit, betrouwbaarheid en concreetheid informatie);
- het na overleg met het GRIP adequaat kunnen treffen van maatregelen teneinde te voorkomen dat mogelijke detentieverstorende activiteiten ook daadwerkelijk gestalte krijgen;
- het voorkomen dat de gedetineerde of derden op wie de informatie betrekking heeft, een verband gaat leggen naar de informatieverstrekker waardoor de veiligheid van de informatieverstrekker in het geding is. Het GRIP kan behulpzaam zijn bij het afschermen van de informatie.
- de wijze waarop de informatie wordt vertaald in zo nodig door het GRIP afgeschermd informatie ter ondersteuning van veiligheidsverhogende maatregelen in het kader van de detentie, tegen welke maatregelen de gedetineerde beroep of beklag kan instellen;
- het "need to know"-principe als sturend element voor de inrichting voor het kunnen treffen van adequate maatregelen;
- het bewaken van de actualiteit van inlichtingen: voorkomen dient te worden dat gedetineerden onnodig lang aan beperkende maatregelen blijven onderworpen.

De informatieverstrekking vanuit DJI aan het GRIP vindt zijn grondslag in de beheersbevoegdheid die de directeur van de inrichting ontleent aan de Beginselenwetten.²

Directie
Bestuursondersteuning Juridische Zaken

Datum
13 april 2016

Ons kenmerk
752442

---

² Het gaat daarbij onder meer om orde- en veiligheidsbelangen en de voorkoming of de opsporing en vervolging van strafbare feiten.

Verstrekken van informatie van GRIP aan DJI

De informatieverstrekking vanuit het GRIP aan de directeuren van de inrichtingen en aan DJI vindt zijn juridische grondslag in artikel 4:3, eerste lid, sub c, van het Besluit politiegegevens, juncto artikel 18, eerste lid van de Wet politiegegevens.

3. Werkwijze van het GRIP

Meer specifiek kan het GRIP, als informatieknooppunt tussen OM, Politie en DJI, met betrekking tot de bij haar beschikbare informatie de volgende activiteiten verrichten:

GRIP-rapport

De door de directeur aan het GRIP verstrekte informatie wordt door het GRIP opgeslagen, bewerkt en veredeld en waar nodig gedeeld met de daartoe geautoriseerde partijen. Na onderzoek rapporteert het GRIP indien nodig zijn bevindingen aan de directeur in de vorm van een GRIP-rapport, waarbij zoveel mogelijk de herkomst van de informatie wordt aangegeven doch waarbij rekening wordt gehouden met de bescherming van de bron afgezet tegen de veiligheid van de inrichting en het personeel. Het GRIP-rapport komt tot stand onder verantwoordelijkheid van de OvJ-LP en is in voorkomende gevallen tevens voorzien van een advies. Het dient te worden gevoegd in het penitentiair dossier van de betreffende gedetineerde(n) en kan worden gebruikt in eventuele beklag- en beroepsprocedures.

Advies op basis van het GRIP-rapport

Wanneer door het GRIP een GRIP-rapport wordt vervaardigd, kan daarin tevens een advies worden opgenomen, betrekking hebbend op het treffen van toezichts- of ordemaatregelen, het handhaven, uitbreiden of opheffen van reeds getroffen maatregelen, dan wel het overplaatsen van een gedetineerde. Ook kan het advies betrekking hebben op het verblijf van de gedetineerde buiten de inrichting. Adviezen op basis van het GRIP-rapport zullen steeds zoveel mogelijk schriftelijk worden gegeven. Eveneens kan - indien noodzakelijk met het oog op het nemen van maatregelen - spoedshalve het schriftelijk advies worden voorafgegaan door een telefonisch advies.

Op basis van het GRIP-rapport wordt een advies opgemaakt ten behoeve van onder meer de volgende DJI-functionarissen/organen:

Aan de directeur van de inrichting met het oog op:

1. het nemen van door hem noodzakelijk geachte maatregelen;
2. het toepassen van zijn controlebevoegdheden;
3. het weigeren van contact van een gedetineerde met de buitenwereld (contact-controle).

Aan de Selectie-adviescommissie Extra Beveiligde Inrichting met het oog op het adviseren van de selectiefunctionaris over de beslissing tot (verlenging van de) plaatsing in de Extra Beveiligde Inrichting;

Aan de selectiefunctionaris van de Divisie Individuele Zaken met het oog op:

1. het vaststellen van het risicoprofiel om te komen tot een juiste (over)plaatsing in detentie;
2. het komen tot een juiste (over)plaatsing van een TBS-gestelde of anderszins verpleegde, danwel een jeugdige in een inrichting.

**Directie
Bestuursondersteuning**Juridische Zaken

Datum
13 april 2016

Ons kenmerk
752442

Aan de DV&O met het oog op het opstellen van een risico-classificatie die alle informatie bevat die van belang is voor de veiligheid van het transport.

Directie
BestuursondersteuningJuridische Zaken

Aan de Beveiligingscoördinator (BVC) van DJI met het oog op de algehele veiligheidstoestand van DJI ivm voor de organisatie te treffen veiligheidsmaatregelen in afstemming met de Beveiligingsambtenaar (BVA) van V&J.

Datum
13 april 2016

Ons kenmerk
752442

Alle GRIP-producten worden zo spoedig mogelijk afgeleverd. Informatie van het GRIP is afgestemd op het doel van de informatie, en waar mogelijk zo opgesteld dat deze zonder verdere aanpassingen door de PI kan worden gebruikt, bijvoorbeeld in beklag- of beroepsprocedures.

Monitoren van gedetineerden

Onder het monitoren van gedetineerden wordt verstaan het uitoefenen van specifiek toezicht op het doen en laten van bepaalde gedetineerden ten behoeve van de orde en veiligheid in de inrichting. Dit toezicht vindt zijn wettelijke grondslag in de Beginselenwetten. Daaronder valt derhalve ook de controle van de contacten (bijvoorbeeld telefonisch, per brief of via bezoek) die door de gedetineerden intern en met de buitenwereld worden onderhouden, alsmede het kennismaken van de inhoudelijk uitgewisselde informatie met deze contacten (de zgn. contactcontrole).

Opzet van het monitoren is om, vanuit de optiek van een adequaat veiligheidsbeleid, systematisch zicht te krijgen op het handelen van de gedetineerden en hun relaties om zondig passende maatregelen te kunnen treffen. De tot nu toe opgedane ervaringen met het stelselmatig screenen van telefoon- en bezoekcontacten (de zgn. contactcontrole) hebben duidelijk gemaakt, dat het nuttig effect van deze doelstelling rechtstreeks samenhangt met het niveau van de regimesbeperkende maatregelen die van toepassing zijn op de betreffende gedetineerde. Deze maatregelen kunnen regimesgebonden zijn, dan wel op individuele basis worden toegepast

Monitoring vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de directeur van de inrichting. Het initiatief tot monitoring kan uitgaan van de inrichting, vanuit één van de onder DJI ressorterende overleggen (operationeel overleg, EBI-SAC of TA-overleg), met inachtneming van eerdergenoemde verantwoordelijkheid van de directeur, maar kan ook tot stand komen op verzoek van het GRIP. Een en ander sluit niet uit dat andere instanties in de strafrechtsketen (bijvoorbeeld de politie of het OM) de directeurs van de inrichtingen kunnen verzoeken om te faciliteren bij de opsporing en voorkoming van strafbare feiten. In een dergelijke situatie zal de betrokken directeur steeds door het GRIP worden benaderd met het verzoek om medewerking te verlenen. Indien door andere instanties in de strafrechtsketen dan het GRIP om medewerking wordt gevraagd, dient steeds een doorverwijzing naar het meldpunt GRIP plaats te vinden.

Correspondentie en telefoongesprekken

De controle op de inhoud van correspondentie en gevoerde telefoongesprekken tussen gedetineerden en hun relaties valt primair onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de inrichting. Indien de controle leidt tot aanwijzingen of vermoedens dat deze vormen van communicatie een bedreiging vormen voor de orde of de veiligheid in de inrichting of wel wijzen in de richting van criminele activiteiten, is het raadzaam het GRIP direct te informeren. Het verdere

onderzoek kan uiteraard leiden tot adviezen van het GRIP in de zin van controle van bezoekers, telefonische contacten en correspondentie.

Directie
BestuursondersteuningJuridische Zaken

Datum
13 april 2016

Ons kenmerk
752442

Contactcontrole

De contactcontrole door het GRIP is primair gericht op het nagaan en als juist vaststellen van de identiteit van de opgevoerde contacten (een onjuiste opgave leidt tot een advies tot afwijzing van het contact). Daarna wordt onderzocht of deze personen criminele antecedenten of contacten hebben, die het ongewenst of onaanvaardbaar maken dat zij via bezoek, per brief of via de telefoon in contact komen met de gedetineerde. De controles zullen steeds leiden tot adviezen van het GRIP om de contacten wel of niet toe te staan, waarbij het beveiligingsrisico dat de gedetineerde vormt maar ook de dreiging (met name ten opzichte van het personeel) die van een bezoeker uitgaat, steeds het medebepalende referentiekader vormen. Het is uiteindelijk aan de directeur van de inrichting om te bepalen of hij het advies volgt. Er kunnen zich bijvoorbeeld situaties voordoen waarbij ondanks een negatief advies toch bezoek wordt toegestaan omdat de contactpersoon een familielid is met wie de gedetineerde een nauwe relatie heeft of wanneer de contactpersoon één van de weinige relaties is die de gedetineerde heeft. De directeur kan dan besluiten het bezoek toch toe te staan, omdat hij in staat is de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen. Ook kan het voorkomen dat een directeur een bezoeker weigert, terwijl de contactcontrole niet heeft geleid tot een advies van het GRIP om die bezoeker te weigeren. Te denken valt hierbij aan vermoedens binnen de inrichting dat het bezoek toch een onaanvaardbaar risico met zich brengt.

Voor het welslagen van een contactcontrole is het GRIP gebaat bij een nauwkeurige registratie van bezoekers.

Ambtsbericht

In de gevallen dat het GRIP een GRIP-rapport uitbrengt, zal het GRIP zoveel als mogelijk de aard en herkomst van de informatie in die rapportage vermelden ten einde in beklag of beroep een toetsing van de redelijkheid en billijkheid van een door de directeur (mede) op grond van de informatie genomen beslissing mogelijk te maken.

In sommige gevallen zal de herkomst en zelfs de precieze aard van de informatie geheel of gedeeltelijk moeten worden afgeschermd, b.v. indien het gaat om zeer vertrouwelijke informatie afkomstig van een Team Criminele Inlichtingen dan wel afkomstig uit een lopend opsporingsonderzoek.

In die gevallen dat de binnengekomen informatie leidt tot het oordeel dat er door de directeur van de inrichting toezichts- of ordemaatregelen zullen moeten worden genomen maar waarbij de aard en de herkomst van de informatie zodanig moeten worden afgeschermd dat een door de directeur van een inrichting (mede) daarop gebaseerde beslissing, in beklag of beroep redelijkerwijs niet kan worden gedragen door de inhoud van de rapportage, zal het GRIP de onderliggende informatie doen toekomen aan de Landelijk Officier van Justitie belast met GRIP-zaken. Deze zal ervoor zorgdragen dat de onderliggende informatie, mede aan de hand van het GRIP-rapport, door de betrokken zaakofficier of (als het om criminele inlichtingen gaat) de CI-officier wordt getoetst op de criteria actualiteit, concreetheid en, voor zover mogelijk, volledigheid. Indien twijfel dan wel onduidelijkheid bestaat met betrekking tot de rechtmatigheid van de informatieverkrijging, zal de betrokken Officier van Justitie zich van die rechtmatigheid vergewissen. Als het om criminele inlichtingen gaat, toetst de betrokken CI-OvJ voorts voor zover mogelijk de betrouwbaarheid van de bron en van de informatie, waarbij hij de daaraan toegekende codering betreft.

De OvJ van het Landelijk Parket belast met GRIP-zaken draagt ervoor zorg dat het resultaat van de bovenvermelde toetsing door hemzelf dan wel door zijn tussenkomst wordt vastgelegd in een schriftelijk en gedagtekend ambtsbericht dat (door tussenkomst van het GRIP) wordt verzonden aan de directeur van de inrichting. In dit ambtsbericht wordt vermeld dat er sprake is van een concreet (en verhoogd) veiligheidsrisico en waar mogelijk van de redenen daarvan, waarbij een advies kan worden gegeven tot het treffen van bepaalde maatregelen.

Directie
BestuursondersteuningJuridische Zaken

Datum
13 april 2016

Ons kenmerk
752442

4. Ondersteuning integriteitsbeleid

In het geval dat er binnen een inrichting twijfel is ontstaan ten aanzien van de integriteit van een medewerker van de inrichting, hetgeen risico's kan opleveren voor de orde en veiligheid in de inrichting, kan de directeur, na tussenkomst van het Bureau Integriteit (BI) van DJI, zich tot het GRIP wenden om advies³.

5. Operationeel overleg meldpunt GRIP/Divisie Individuele Zaken DJI.

Het operationeel overleg heeft als doelstelling het adviseren van de selectiefunctionaris over het vast te stellen risicoprofiel van een gedetineerde of verdachte ten behoeve van (over)plaatsing in detentie. De vastgestelde risicoprofielen worden bijgehouden op de zogenaamde lijst van Gedetineerden met Vlucht- en Maatschappelijk risico (GVM). De vastgestelde risicoprofielen worden maandelijks ter informatie toegezonden aan onder meer de justitiële inrichtingen. De samenwerking tussen het GRIP en de Divisie Individuele Zaken voorziet hierdoor in de behoefte aan een snelle signalering van deze categorie gedetineerden. In dit overleg worden ook problemen uit de uitvoeringspraktijk besproken. Deze kunnen worden gemeld bij de selectiefunctionaris van de Divisie Individuele Zaken (IZ) van het hoofdkantoor van DJI.

6. Overige vormen van samenwerking tussen DJI en de Politie

In bepaalde gevallen, ook als het om andere taken dan de GRIP-taak gaat, kan de Politie ter uitvoering van de politietaak, behoefte hebben aan informatie die bij DJI beschikbaar is.

Indien deze informatie in het kader van het uitoefenen van de GRIP-taak reeds aanwezig is bij het GRIP, zal het GRIP deze informatie (die na ontvangst door het GRIP als 'politiegegevens' zijn gekenmerkt) waar noodzakelijk b.v. voor een opsporingsonderzoek, kunnen delen met andere eenheden binnen de Politie.

In die gevallen dat de Politie voor haar taakuitoefening behoefte heeft aan informatie die niet reeds beschikbaar is bij het GRIP, kunnen zich twee situaties voordoen:

a. de informatie is nodig in een opsporingsonderzoek, als bedoeld in titel IVa of V van het Wetboek van Strafvordering, waarbij een vordering moet worden ingesteld als bedoeld in art 126nc/126uc Sv. (als het alleen om identificerende gegevens gaat) of als bedoeld in art. 126nd/126ud Sv. In een dergelijk geval zal het opsporingsteam zelf een vordering bij DJI moeten neerleggen. Het GRIP speelt hierin geen rol, anders dan wellicht het team adviseren waar de vordering het best kan worden ingediend;

---

³ Zie de Circulaire Beleid ten aanzien van onderzoeken (vermoedelijke) integriteitsschendingen van 1 augustus 2013, 5751240/13/DJI.

b. er is geen sprake van een onderzoek als bedoeld in titel IVa of V van het Wetboek van Strafvordering (b.v. er is slechts sprake van een vooronderzoek waarbij nog geen concrete verdenking bestaat of van een geheel andere situatie). In een dergelijk geval kan het GRIP bemiddelen of als intermediair optreden bij het indienen van een verzoek bij de directeur van de betreffende inrichting.

Directie
BestuursondersteuningJuridische Zaken

Datum
13 april 2016

Ons kenmerk
752442

7. Overleg

Indien er een noodzaak wordt gevoeld de onderlinge samenwerking tussen de betrokken instanties verder te stroomlijnen, eventuele knelpunten uit het operationele overleg op te lossen en de werkzaamheden van het GRIP te evalueren, kan zowel vanuit het Landelijk Parket van het Openbaar Ministerie, de DJI als het GRIP het initiatief worden genomen om met de andere partijen in overleg te treden.

8. Bereikbaarheid GRIP

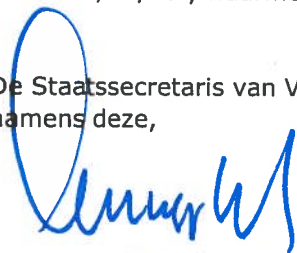
Tijdens kantooruren is het meldpunt GRIP te bereiken via het centrale telefoonnummer 088 662 94 20, buiten kantooruren via 088 662 94 60. Het GRIP kan per email worden bereikt op grip@klpd.politie.nl.

Wanneer u, vanuit het oogpunt van een éénduidige en soepele communicatie, het wenselijk acht dat binnen uw inrichting of dienst één of meerdere functionarissen worden aangewezen als aanspreekpunt voor het GRIP, kunt u dit schriftelijk berichten aan het GRIP. Een dergelijke aanwijzing kan mede van belang zijn in gevallen van onderlinge uitwisseling van informatie met een vertrouwelijk karakter. Namen van contactpersonen die reeds op basis van de thans vervallen circulaire werden doorgegeven, behoeven niet opnieuw als zodanig te worden gemeld.

9. Vervallen circulaires

Deze circulaire treedt in de plaats van circulaire van 28 juni 2002, kenmerk 5172795/02/DJI, waarmee de genoemde circulaire komt te vervallen.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

P. Hennephof
Hoofddirecteur Dienst Justitiële Inrichtingen